This is a presentation from the celebration of 40 years with The Swedish Historical Diving Society on May 25th, 2019.

The rescue (salvage?) of an escape training tank. Hans Örnhagen

Map from 1642.

Area given to the navy 1722

This is where we are now

Original navy base area

a dugār dslands

viken

Secretshas

The Lundgren map 1885

This is where we are now

Alkarre

Jury årdsbrunn

Santa .

Duridrhory

Parties 121

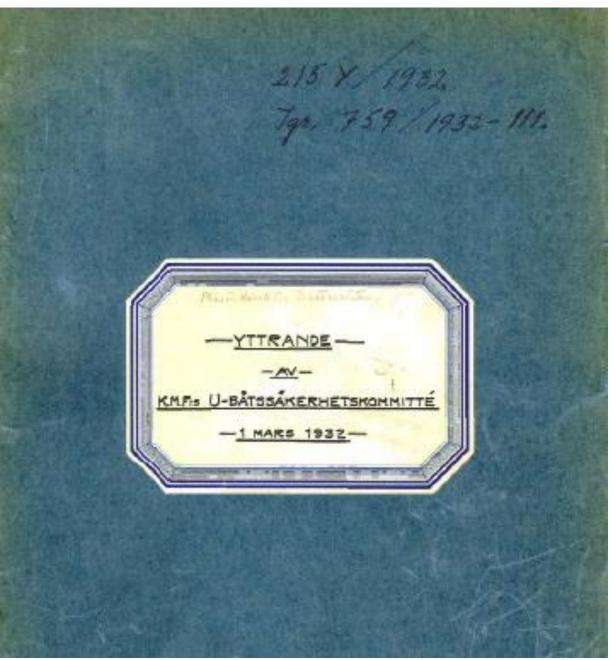
Services

Photo of the galley boat houses from the south 1916.

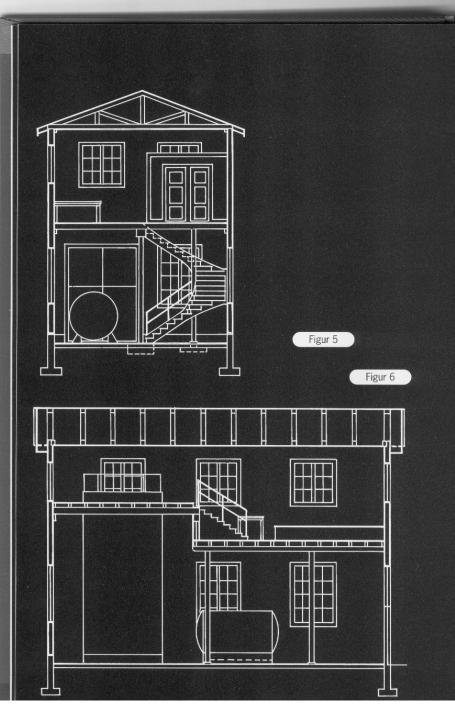
Two of these burned down in 1922 leaving space for the building of the escape training building in 1934.

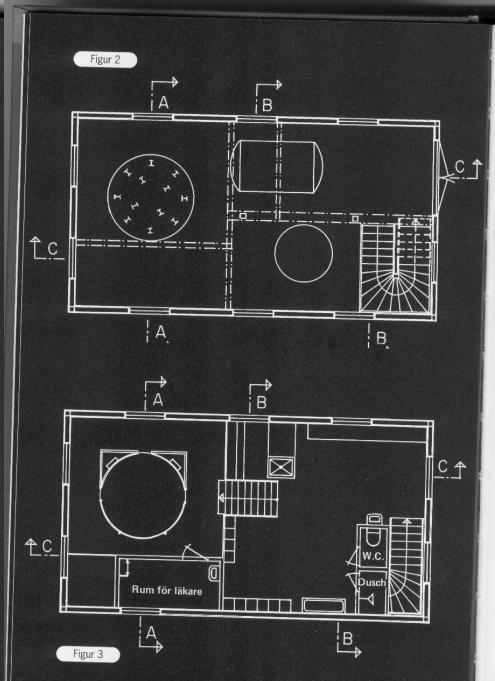

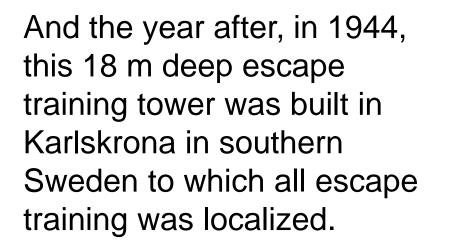
This document from 1932 stresses the need for an escape training facility in Sweden. Two years later it was put in commission. The escape training tower at the Naval base on Djurgården in central Stockholm

IDERVATTENSLEDNING

In this building, at the navy base in Gothenburg, on the Swedish west coast, a 6 m tank was installed 1943.

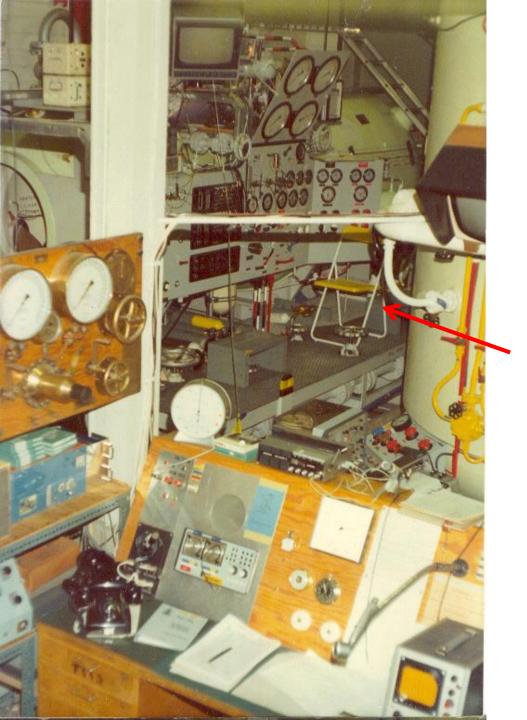

UTGES AV FÖRSVARETS FORSKNINGSANSTALT

TIDNINGEN ÅRGÅNG 11 - NR 4 - DECEMBER 1973 In 1973 Diving medicine was an important part of the Defence research activities as part of the exploration of the sea bottom.

The dive control 1976.

In the early 70-ties the labotatory was equipped with a small 600 m chamber system (Seen in the background. For size reference se the yellow chair) A brons sculpture of the navy base "Galley warf" on its peak just after WW2. Strategic concerns were behind the decomission and move in 1960-70-ties. The escape training tank is at the end of the arrow.

Twenty years after the end of WW the Navy staff realized that it was not the best strategy to have a naval base in the center of the capital and Galärvarvet was closed and the activities, including diving research, were moved to Hårsfjärden south of Stockholm.

The escape training had already previously been moved to Karlskrona in southern Sweden

Fack

FORTIFIKATIONSFORVALTNINGEN

Dolum

I svarsbrev torde FortF beleckning anges

FortF beteckning

1978-11-07

144-7094 Kv

..... is and burning ma

1978-11-0 Pear 610-

Ert datum

ForIF föregående dalum

104 50 STOCKHOLM

Chefen för marinen

Ert tjönstestölle, handlöggare Övl I Woxing Fortf tjönstestölle, handlöggare L Clason

Galärvarvet, byggnad 344 (dyktanken)

Med anledning av Er skrivelse 1978-06-21 CM beteckning Cent 610 i ovannämnda ärende översänder FortF kopia av Kungl Djurgårdsförvaltningens skrivelse 1978-10-30 vari tillstånd lämnas försvaret att bibehålla dyktanken på nuvarande plats i Galärparken till 1979-06-30, på de villkor varom överenskommelse träffades 1974. Enligt denna har FortF åtagit sig att riva byggnaden och åter-

stalla marken.

FortF hemställer att Ni anmäler till förvaltningen när byggnaden utrymts.

Fortifikationsförvaltningen Kasernavdelningen Jule This is the document from November 1978 that explains how to handle the building after the navy had moved their activities to the new building at Hårsfjärden.

En Svensk Dykerihistorisk Förening skall bildas. Föreningens mål är att till eftervärlden bevara betydelsefulla bitar av svenskt dykeri och dykeriutveckling. Upprättandet av ett dykerimuseum vid Galärvarvets gamla dykeriforskningslaboratorium blir föreningens första uppgift.

Marinen har nu flyttat sin forskningsverksamhet till Marinens Dykericentrum Sjödal och lokaler och tryckkammare vid Galärvarvet skall enligt befintliga planer rivas före 1979-06-30. Det är vår uppfattning att ett rivande av det gamla laboratoriet skulle innebära ett stort kulturhistoriskt misstag. Galärvarvets dykeriforskningslaboratorium har nämligen utgjort kärnan i svensk dykeriutveckling och rymmer inom sig världens äldsta idag brukbara tryckkammare samt övningsbassäng med utstigningssluss. Tryckkammaranläggningen ligger granne till Wasavarvet och närheten till detta och andra museer på Djurgården gör att man bara genom att låta bli att riva Galärvarvets dykerilaboratorium kan skapa ett för allmänheten lättillgängligt museum utan att några dyrbara investeringar i nya lokaler behöver göras.

Vår plan är att försöka förmå myndigheterna att skjuta upp rivningen fem år. Under denna testperiod skulle lokalerna förvaltas av Svensk Dykerihistorisk Förening och Svenska Sportdykarförbundet. Verksamhetens omfattning blir beroende på det finansiella stödet som bygger på medlemsavgifter, statliga och kommunala bidrag samt gåvor och donationer. Arbetskraften blir till största delen frivillig (jfr Ångbåtsförening och museijärnvägar).

Förutom traditionell museal verksamhet (utställningar och föredrag) kan aktiv dykning och provtryckning av dykare och materiel göras då tank och kammaranläggning kan godkännas för användning. Detta betyder att Sportdykarförbundet kan öka sin utbildningspotential och säkerheten vid sportdykning kan ökas.

Har Du intresse av att vara med och bilda Svensk Dykerihistorisk Förening så kom till det gula (höga, smala) tryckkammarhuset på Galärvarvet norr om Wasamuseet onsdagen den 23 maj kl 11.00. övningstank och kammaranläggning kommer då att visas och de framtida planerna att diskuteras. Har Du intresse men ej möjlighet att komma så hör av Dig till någon av nedanstående. f

but dapastlesser iden Mun Illindemark, roan & Nome handl Sten Cenersten Haus Oucleagen

The original call for interest and attention, signed by many of the diving doctors and officers who had been working in the building.

fallfärdig ladugård i Varnhem. El- Sverige.

Förening vill rädda dykerilabbet

Bevara marinens gamla dykerilaboratorium på Galärvarvet i Stockholm!

Det är första och främsta målet för Svensk Dykerihistorisk Förening som bildas i dag vid ett möte i Stockholm. Ett rivningshot hänger över dykerilaboratoriet. Istället vill intressenterna förvandla det till ett levande museum.

Bakom initiativet står främst Svenska sportdykarförbundet, men även marinen är intresserad liksom Djurgårdsförvaltningen som har anläggningen på sin mark.

Att riva det gamia laboratoriet skulle innebära ett stort kulturhistoriskt misstag, anser intiativtagarna. Galärvarvets dykerilaboratorium utgör kärnan i svensk dykutveckling. Där finns också förmodligen världens äldsta tryckkammare som fortfarande är i brukbart skick. Där finns vidare en brukbar övningsbassäng med utstigningssluss.

Här finns utomordentliga möjligheter att skapa ett levande museum. Förutom traditionell museal verksamhet kan man visa aktiv dykning och provtryckning av dykare.

Eftersom anläggningen fortfarande är godkänd för bruk skulle Sportdykarförbundet kunna använda den i sin utbildning av dykare.

Dykerilaboratoriet ligger granne med Wasavarvet och borde därför kunna locka åtskilliga besökare, anser initiativtagarna. SYDSVENSKA DAGBLADET SNALLPOSTEN KRUSEGATAN 19, MALMÖ Postadr: Box 145, 201 21 Malmö

Telefon: 040/93 60 00

Telefonannonser: 93 44 00

Telegramadress: Sydsvenskan Telex: 323 18 och 321 77 Annonsavd telex 325 00 Jourtelefon hembäring 040/721 00

Chefredaktör Olof Wahlgren Andre redaktör Nils Ivar Ivarsson Redaktionschef och ansvarig utgivare Fredrik Roos Bitr redaktionschef och stf ansv utgivare Ulf Bjurnemark Kulturredaktör Nils Gunnar Nilsson

Verkställande direktör Leif Ingvaldsson

Abo	nnemangspris	
12 månader	(Helár)	460:-
6	(Halvar)	233:
4 11 11	(Tertial)	160:-
3	(Kvarial)	119:50
1 manad		42:-
Postgiro:	Annonser	2 45 50-6
Bankgiro:	Annonser	109-23 11
A	bonnemang	109-23 29
Ovanstående	postgiro- och	bankgiro-
nummer gälle	er ej vid inbe	stalning till
filialer utan e	ndast till huve	idkontoret
Malmö.	and a second sec	CONTRACTOR NO.

SDS:s medelnette 1978	oupplaga
Perdag	118 605
Per vardag	114 325
Persöndag	143 459
Annonsprislista på	
SYDSVENSKA DAGB Malmö 197	

The daily newspaper Sydsvenska dagbladet on May 23rd, 1979. Unfortunately the Stockholm papers did not show the same interest.

(The reason might have been that I, at the time, was a teacher at University of Lund in southern Sweden.)

May 23, 1979 The official start of the project DYKTANKHUSET

John Adolfsson Erik Enström Anders Franzén Edvin Fälting Thomas Jangvik Erik Harnesk Carl-Magnus Hesser Rune Håkansson Sten Lagerstedt Bernt Lennholm Åke Linde Björn Mohlin Anders Muren Göran Romare Bo Sahlholm Hans Örnhagen

FOA

Sveriges Sjöhistoriska Museum (Ångpannefören.

Marinarkeolog

Mästerdykare

Konsulent SSDF

SSDF

Karolinska Institutet Fortifikationsförvaltningen MDC Dräger Svenska AB Djurgårdsförvaltningen Marinstaben FOA

KTH, Teknikhistoria

Lunds Universitet

The names of those present on May 23rd.

Present, but not on the list, was Bert Westenberg. Bert has in addition to Bo Cassel been my firm support through the whole project.

Vi var med och räddade DYKTANKHUSET 23 maj 1979

Åke Linde

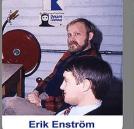

Bo Cassel

John Adolfsson

Per Edvin Fälting

Eric Harnesk

Carl Magnus Hesser

Rune Håkansson

Anders Franzén

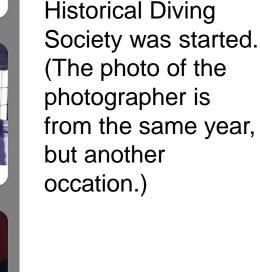
Tomas Jangvik

Sten Lagerstedt

Berndt Lennholm

A photo collection,

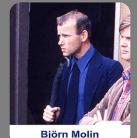
Jangvik, who was

present the morning

of may 23rd, 1997 when the Swedish

made by Tomas

one of the 18

Anders Muren

Göran Romare

Bo Sahlholm

Bert Westenberg

Bo Cassel my best support during the difficult early days. Bo never expressed any doubt regarding the possibility to create a diving museum.

Bo Cassel, Secretary of SDHF 1979 – 1999. Honorary member 1999. Fortifikationsförvaltningen Fock

104 50 .STOCKHOLM

FORTIFIKATIONSFÖ: VALTNINGEN Diarlanummer Datum Löpnr

Den 23 maj 1979 bildades Svensk Dykerihistorisk Förening vid ett möte utanför gamla Tankhuset på f d Galärvarvet i Stockholm. Den nybildade föreningen valde till ordförande initiativtagaren, med dr Hans Örnhagen, Lunds Universitet och till sekreterare kommendörkapten Bo Cassel, Stockholm.

Föreningens första mål är att försöka bevara vad som sannalikt ör världens äldsta brukbara tryckkammaranläggning till kommande generationer. Utöver anläggningens rent historiska värde anser vi att den även i framtiden kan göra nytta vid utbildning av yrkas- och sportdykare och med tiden bilda kärna i att dykeri- och börgningshistoriskt museum.

Vi vädiar till Försvarets paterielverk, Kungl Djurgårdons förvaltning och Fortifikationsförvaltningen att tills vidare uppskjuta rivningen av detta monument över dykeriets utveckling i Sverige. Ge oss ett års respittid att med frivilliga insatser kunna utarbete planer för tankonlöggningens utnyttjande som ett levande museum. Det skulle vora djupt olyckligt om ännu ett kulturminnesmärke jämnades med marken innan man allvarligt prövat möjligheter för dess bevarande.

Stockholm den 5 juni 1979

För Svensk Dykerihistorisk Förening

Sekreterere

Person Run .... Losici 19. 79-06 .... 1.9.

- 1 ärendet bör kontakt tagas med Chefen för Marinen samt Försvar materielverk, huvudavdelningen : materiel.
- 2. Lopic <u>Svensk Dykerihistoris</u> Förening samt CH och MMV-M.

Ja Aola

The important document dated June 5th, 1979, in which the SDHF pleas for a one year delay of the destruction of the building.

Ordförande:

Med dr Hans Örnhagen Flyg- och Navalfysiologiska lab Fysiologiska institutionen Lunds Universitet Sölvegetan 19 223 62 LUND

KUNGL. DJURGÅRDENS FÖRVALTNING 1979-06-20

Svensk Dykerihistorisk Förening Med dr Hans Örnhagen Flyg- och Navalfysiologiska lab Fysiologiska institutionen Lunds universitet Sölvegatan 19 223 62 LUND

I skrivelse 1979-06-05 har Svensk Dykerihistorisk Förening anhållit om anstånd med den beslutade rivningen av dyktankhuset i Galärparken på Södra Djurgården. Med anledning därav får djurgårdsförvaltningen meddela följande.

Djurgårdsförvaltningen är beredd att med föreningen diskutera ett anstånd med rivningen under ett år eller till 1980-07-01. En förutsättning härför är dock att fortifikationsförvaltningen förklarar sig beredd att stå kvar med sitt åtagande att riva byggnaden och återställa marken till parkmark för det fall föreningens planer ej kan förverkligas. Förvaltningen utgår ifrån att föreningen ansvarar för att erforderligt medgivande införskaffas från fortifikationsförvaltningen.

Djurgårdsförvaltningen har i frågan hört djurgårdsrådet.

För Kungl Djurgårdens förvaltning

Åke Linde Förste intendent

The land owner, Kungliga Djurgårdens Förvaltning, gives in June 20th, approval to the ideas, but wants garantee that the owner of the building, Fortifikationsförvaltningen, stays at the promise to demolish the building in case the plans of a museum can not be realised.

Postadress Kungl. Slottet 111 30 STOCKHOLM Gatuadress Kungl. Slottet Västra valvet

Telefon

08-24 47 10

Postgiro 18 40 84-2

KOPIA

FORSVARETS MATERIELVERK HUVUDAVDELNINGEN FOR MARINMATERIEL Fack - 104 50 STOCKHOLM

Datum 1979-09- 14

FMV beteckning M:FP M84: 32 /79

Kungl Djurgårdens förvaltning Kungliga Slottet 111 30 STOCKHOLM

Ert tjänsteställe, handläggare

Ert datum

Er beteckning

FMV föregående beteckning

FMV tjänsteställe, handläggare FMV föregående datum Fartygsplaneringen, Antikvarie Håkan Karlsson

Tryckkammaranläggningen å Galärvarvet i Stockholm

Försvarets Materielverk får med hänvisning till Svensk Dykerihistorisk Förenings skrivelse 1979-06-05 meddela följande.

Då Materielverket erfarit att 1 års respit givits med rivningen av anläggningens byggnad får Materielverket meddela att anläggningens dyktank (tryckkammaren ESAB nr 586) sparas tills vidare. Svensk Dykerihistorisk Förening gives därigenom 1 års tidsfrist för att med frivilliga insatser kunna utarbeta planer för tankanläggningens utnyttjande som ett levande museum.

FÖRSVARETS MATERIELVERK

Gatuadress, Banéraatan 62

Telefon .

67 95 60 08 - 67 96 60

The owner of the chamber, The Defence Material Administration gives us in September 1979 one year to show that it is possible to establish a diving museum. We all understood this was a mission impossible, but we accepted the deal.

(Today we know it took twenty years.)

		Artilleri- och robotbyrån Torpedbyrån	Underh
M:FX			
M:FUD			
M:FP			
Marine	ens musei	mmitté	
Ordf :	i Svenska	portdykarförbundet	
Sekr :	i Svensk	kerihistorisk Förenin,	or a
Kopion FortF	-		

ootbyrån	Underhållsavdelningen Ubåtsbyrån	Minb
	Hantverkskasernen Skeppsholmen	Skep
	08 030785	08.25

M:FP/HK/LJ 1979-09-13 Kontrollavdeininger

yrån osholmen

Långa Raden 2 Skeppsholme 08-2327.85

67 95 60, 08 - 67 96 60 7080

Kampementsgatan 16

KUNGL. DJURGÅRDENS FÖRVA			75	
		NDEINBETALNING	MiFF	2 81-06-18 Tu rias le
Kungl. Slottet, 111 30 STOCKHOL	Λ .		Bros Pa	in rias le
Postgirokonto nr 18 40 84 - 2			ROI	Dikasida
			DK JO	a un proem
			Best un 73	102-80-00-0
Kontrakt nr	Förfall	odag 1981-07-03	2000 - 200 -	n likviden 102-80-000-00 - 985-0
Tomtplats för d	yktank		K	pryard
Lägenhet			0.10	prato
Tid 2:a halvåret -	-81			0
Basbelopp Tillägg			Belopp enl. vidstå	iende
7 000			3 000	0
3 000:-			5 000	0
			1	
	and a second second second		Totalt ent. ovan	
			3 00	0:-
Avskiljes före inbetalning eller girering	3			
				120 million 100
POSTGIROT	Mottagardel	INBETALNING / GIR		2 • Konto • Avg • E
Avs = nedanstående nr 2914 A		X Till postgirokonto nr X 18 40 84 — 2	Avgift	I-stämpel/Dotumstäm
Konfrakt nr		X Betainingsmottagare (endast na	mn)	-
Tomtplats för dykt	ank	×		
Arrende 2:a halve	iret -81 "	Kungl Djurgårdens (	örvaltning	
		^		
		V		and the second s
		X Avsändare (namn och postadres	(1)	
		×	^{s)} arkbyrån	
		× FortF,M × Fack	arkbyrån	
		× × FortF,M		
		× FortF,M Fack 104 50	arkbyrån STOCKHOLM	
		× FortF,M × Fack	arkbyrån STOCKHOLM	girering från eget konto
	nor Ölfe	FortF,M Fack 104 50	arkbyrån STOCKHOLM	girering från eget konto
	nor őre 3 000 –	FortF,M Fack 104 50	arkbyrån STOCKHOLM	girering från øget konto
18 40 84 - 2	3 000 -	FortF,M Fack 104 50 Eget kentenr vid girering Krener 3 000 -	arkbyrån STOCKHOLM	
18 40 84 - 2	AND A REAL PROPERTY A REAL PROPERTY AND A REAL PROPERTY A REAL PROPERTY AND A REAL PRO	FortF,M Fack 104 50 Eget kentenr vid girering Krener 3 000 -	arkbyrån STOCKHOLM	
18 40 84 - 2	3 000 -	FortF,M Fack 104 50 Eget kontom vid girering Kronor ore 3 000 TE GORAS — RESERVI	arkbyrån STOCKHOLM	
18 40 84 - 2	3 000 -	FortF,M Fack 104 50 Eget kontom vid girering Kronor ore 3 000 TE GORAS — RESERVI	arkbyrån STOCKHOLM	SIROT
18 40 84 - 2	3 000 -	FortF,M Fack 104 50 Eget kontom vid girering Kronor ore 3 000 TE GORAS — RESERVI	arkbyrån STOCKHOLM	SIROT
18 40 84 - 2	3 000 -	FortF,M Fack 104 50 Eget kontom vid girering Kronor ore 3 000 TE GORAS — RESERVI	arkbyrån STOCKHOLM	SIROT
18 40 84 - 2	3 000 -	FortF,M Fack 104 50 Eget kontom vid girering Kronor ore 3 000 TE GORAS — RESERVI	arkbyrån STOCKHOLM	SIROT
18 40 84-2 I FALTET NEDAN, F	3000 - AR ANTECKNINGAR IN Bo Ca	FortF,M Fack 104 50 Eget kontonr vid girering Kronor 3 000 TE GORAS - RESERVI	arkbyrån STOCKHOLM	SIROT
18 40 84-2 FALTET NEDAN F	3000 - AR ANTECKNINGAR IN Bo Ca	FortF,M Fack 104 50 Eget kontonr vid girering Kronor 3 000 TE GORAS - RESERVI	arkbyrån STOCKHOLM	SIROT
18 40 84-2 FALTET NEDAN, F	3000 - AR ANTECKNINGAR IN Bo Ca	FortF,M Fack 104 50 Eget kontonr vid girering Kronor 3 000 TE GORAS - RESERVI	arkbyrån STOCKHOLM	SIROT
18 40 84-2 FALTET NEDAN, F	3000 - AR ANTECKNINGAR IN Bo Ca	FortF,M Fack 104 50 Eget kontonr vid girering Kronor 3 000 TE GORAS - RESERVI	arkbyrån STOCKHOLM	SIROT
18 40 84-2 FALTET NEDAN, F	3000 - AR ANTECKNINGAR IN Bo Ca	FortF,M Fack 104 50 Eget kontonr vid girering Kronor 3 000 TE GORAS - RESERVI	arkbyrån STOCKHOLM	SIROT
18 40 84-2 FALTET NEDAN, F	3000 - AR ANTECKNINGAR IN Bo Ca Bodes Lange J hfa	FortF, M Fack 104 50 Eget kontonr vid girering Eget kontonr vid girering TE GORAS - RESERVI MSCL	arkbyrån STOCKHOLM	SIROT
18 40 84-2 I FALTET NEDAN, F	3000 - AR ANTECKNINGAR IN Bo Ca Bodes Lange J hfa	FortF, M Fack 104 50 Eget kontonr vid girering Eget kontonr vid girering TE GORAS - RESERVI MSCL	arkbyrån STOCKHOLM	SIROT
18 40 84-2 FALTET NEDAN, F	3000 - AR ANTECKNINGAR IN Bo Ca Bodes Lange J hfa	FortF, M Fack 104 50 Eget kontonr vid girering Eget kontonr vid girering TE GORAS - RESERVI MSCL	arkbyrån STOCKHOLM	SIROT
18 40 84-2 FALTET NEDAN, F	3000 - AR ANTECKNINGAR IN Bo Ca Bodes Lange J hfa Hj. Lu	FortF, M Fack 104 50 Eget kontone vid girering Kronor 3 000 - TE GORAS - RESERVI MSC Lall cle	arkbyrån STOCKHOLM	SIROT
18 40 84-2 I FALTET NEDAN, F	3000 - AR ANTECKNINGAR IN Bo Ca	FortF, M Fack 104 50 Eget kontone vid girering Kronor 3 000 - TE GORAS - RESERVI MSC Lall cle	arkbyrån STOCKHOLM	SIROT

Thanks to our secretary Bo Cassel, The Fortress administration (Fortifikationsförvaltningen) kept on paying the land lease for many years. However, sometimes we understood that they were waiting for some kind of decision and change.

This invoice for land lease from 1981 has a personal hand written question from Bo Åsgård, Bo Cassel's friend at the Fortress Administration.

"Brother, how long will this continue?"

Svensk Dykerihistorisk Förening c/o Bo Cassel Malmvägen 69 1983-06-08

141 71 HUDDINGE

Regeringen Utbildningsdepartementet

Förslag till inrättande av ettDykeri och Bärgningsmuseum i anslutning till permanent utställningslokal för regalskeppet Wasa.

Den slutliga bärgningen av Wasa 1961 föregicks av ett utomordentligt svårt och skickligt genomfört dykeriarbete som har en föga framträdande plats i det provisoriska Wasamuséet och riskerar att hamna i bakgrunden även i det nya. Tidigare bärgningsförsök på Wasas vrak under 1660-talet, då bland annat ett femtiotal stora kanoner bärgades, hör till dykerihistoriens förnämsta prestationer med dykarklocka. Svensk dykerihistoria spänner över flera hundra år med namn som Treileben (1600-tal), Treiwald (1700-tal), Fahnehielm (1800-tal) och Zetterström (modern djupdykning). Belägen mellan dockan, där Wasa kommer att placeras, och det nuvarande Wasa-muséet ligger en tryckkammaranläggning där Sveriges moderna djupdykning har utvecklats. Kammaranläggningen var, när den lämnades av marinen 1979, världens äldasta i bruk varande tryckkammare.

Det finns historiskt intressant dykerimateriel utspridd i olika förråd som riskerar att skingras och förstöras. Med stöd av ovanstående hemställer vi att nedanstående förslag beaktas vid regeringens uppdrag till Byggnadsstyrelsen att projektera nybyggnad för regalskeppet Wasa:

- Ett dykeri- och bärgningsmuseum inrättas i det nya Wasamuséet i anslutning till den inre delen av dockan.
- Tryckkammaranläggningen bevaras på nuvarande plats som ett minnesmärke över dykeriets pionjärtid i Sverige. Det bör understrykas att denna anläggning från 1930-talet är unik i sitt slag.

För Svensk Dykerihistorisk Förening

Hans Örnhagen ordförande

Bo Cassel sekreterare

The SDHF letter of June 8th, 1983 to the government regarding a diving and salvage museum as a part of the new Vasa museum and the saving of the old escape training tank building.

STATENS SJÖHISTORISKA MUSEUM Wasavarvet

Ink. till Utbildningsdep

Utbildningsdepartementet Fack 103 10 Stockholm

Ang. remiss 1983-06-21, dnr 1525/83

Svensk Dykerihistorisk Förening har i skrivelse till utbildningsdepartementet inkommit med förslag till inrättandet av ett dykerioch bärgningsmuseum i anslutning till permanent utställningslokal för regalskeppet Wasa. Statens sjöhistoriska museum får med anledning av departementets remiss avge följande yttrande.

Dykeri- och bärgningshistoria är ett intressant, men i vårt land ur museal synpunkt alltför litet beaktat avsnitt i vår kulturhistoria. Samtidigt har undervattensverksamheten såväl inom som utom landet ökat oavbrutet under senare år av flera olika skäl, inte minst genom det ständigt stigande antalet sportdykare, men också genom det allt mer uttalade intresset för att tillgodogöra ekonomiskt lönsamma tillgångar i och under haven.

Som framhålles i föreningens skrivelse spänner svensk dykerihistori över en lång tid och många värdefulla insatser. Det är för de allra flesta en främmande och fascinerande värld, spännande och fantasieggande att stifta närmare bekantskap med. Anknytningen till Wasa är uppenbar då bärgningen av regalskeppet och de dykningar som före gick denna var en utomordentligt svår uppgift att genomföra.

I det nya Wasamuseet, som nu skall projekteras, har utrymme avsatts för en begränsad presentation av dykeri och bärgning med direkt anknytning till Wasa. Däremot har inte upptagits utrymme för en bredare presentation av dykeri- och bärgningshistoria. I det byggna

DJURGARDSBRUNNSVÄGEN 24 - 115 27 STOCKHOLM - TELEFON 08-22 39 80 - POSTGIRO 1 56 48-9

Page 1 of the answer June 1983 from the Maritime museum to the Government regarding the idea of a museum for Diving and salvage.

Page two of the answer from the Maritime museum to the government.

förslag som skall ligga till grund för projekteringen av Wasamuseet finns dock, i anslutning till det planerade utrymmet för utställning om Wasabärgningen, möjlighet att på ett enkelt sätt utöka museets bottenplan och i den bevarade inre delen av dockan bereda utrymme för en basutställning om dykeri och bärgning.

Beträffande den tryckkammaranläggning som finns kvar på Galärvarvsområdet har den tveklöst ett kulturhistoriskt värde, då den var världens äldsta i bruk varande anläggning av detta slag när den lämnades av marinen så sent som 1979. För att klargöra förutsättningarna för ett bevarande är det emellertid nödvändigt att först göra en utredning om hur anläggningen i så fall skall administreras underhållas och eventuellt drivas i sin riktiga funktion eller utnyttjas på annat sätt.

Med hänvisning till det ovan sagda vill museet förorda

att ett separat dykeri- och bärgningshistoriskt museum inte inrättas i det nya Wasamuseet, men att en utvidgning av museets utställningsyta görs för att inrymma en basutställning över detta ämne. (Den för detta ändamål tillkommande ytan bör inte understiga 400 m².)

att en utredning görs om tryckkammaren på Galärvarvet, dess administration, underhåll och utnytjande vid ett bevarande.

Support was given the idea of a museum of diving and salvage, but no answer regarding the future of the old escape training tank.

Per Lundström

A Paulin

YTTRANDE 1983-09-07 Dnr 1418/83-57

För könnedom

Utbildningsdepartementet IO333 Stockholm

Förslag till inrättande av ett dykeri- och bärgningsmuseum

U I525/83

Statens kulturråd har tagit del av statens sjöhistoriska museums yttrande över rubricerade ärende.

Kulturrådet har tillsammans med sjöhistoriska museet tidigare arbetat ut själva lokalprogrammet för Wasamuseet.Den utställningsyta som därvid beräknades inkluderade inte någon avdelning för dykeri och bärgning. Kulturrådet anser emellertid att det är museets uppgift att också i efterhand kunna prioritera en sådan utställning mot andra behov.

Kulturrådet ansluter sig till statens sjöhistoriska museums yttrande.

Detta ärende har handlagts av statens kulturråds nämnd för konst, museer och utställningar. I handläggningen har, förutom undertecknad ordförande, deltagit ledamöterna Carlsson, Fridholm, Janérus, Wanselius, Wettre och Svensson, samt i övrigt tjänstemännen Vahlquist och Paulin, den sistnämnda föredragande.

Support for the idea of a museum of diving and salvage in conection to the Vasa museum was given by many during the planning of the new Vasa museum.

Here the answer from The Swedish Arts Council.

Statens sjöhistoriska museum Svensk Dykerihistorisk Förening

Kopia

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET

REGERINGSBESLUT

1984-04-05

Inkom KBS 84. **04. 27** Dnr 3618/81, 1153/83, 1525/83,(delvis), 3164/83, 126/84, 908/84

Till P för handläggning. Kop till FD, PD, TD, ED, PBS, RK.

P

REGERINGSBREV nr 79

28

Byggnadsstyrelsen 106 43 STOCKHOLM

Projektering av nybyggnad för regalskeppet Wasa m.m.

Byggnadsstyrelsen har med skrivelse den 25 april 1983 redovisat resultatet av arkitekttävlingen om ett nytt Wasa-museum och föreslagit att tävlingsförslaget "Ask" skall ligga till grund för nybyggnad för regalskeppet Wasa m.m. samt hemställt om uppdrag att projektera nybyggnaden inom en kostnadsram om 121 milj. kr. i prisläget den 1 januari 1983.

Skrivelser i ärendet har även inkommit från Djurgårdens hembygdsförening, Föreningen Östermalm, Stockholms-Gillet, K-konsult m.fl.

Svensk Dykerihistorisk Förening har inkommit med skrivelse vari föreslås att ett dykeri- och bärgningsmuseum inrättas 1 det nya Wasa-museet i anslutning till den inre delen av dockan samt att en tryckkammaranläggning bevaras. Häröver har yttrande avgivits den 7 september 1983 av statens kulturråd och den 26 juli 1983 av statens sjöhistoriska museum.

Regeringen uppdrar åt byggnadsstyrelsen att i huvudsaklig överensstämmelse med det bearbetade förslaget "Ask" projektera nybyggnad för regalskeppet Wasa m.m. t.o.m. bygghandlingar inom en kostnadsram om 121 000 000 kr. i prisläget den 1 januari 1983.

Regeringen bemyndigar byggnadsstyrelsen att för projekteringsarbetet ta i anspråk ytterligare 15 000 000 kr. i prisläget den 1 januari 1983, från reservationsanslaget Byggnadsarbeten inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde.

Regeringen har ingen erinran mot att utställningsverksamhet rörande dykerihistoria m.m. enligt museets bedömande anordnas inom ramen för det redovisade projektet och inom befintliga resurser. The Ministry of Education and Research, approved in April 1984 the ideas of a museum on diving and salvage as long as the basic intentions and budget for the Vasa museum was kept.

Postadress Fack

1.50

Gatuadress

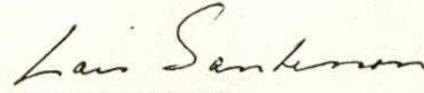
Mynttorget 1

Telefon

08-763 10 00

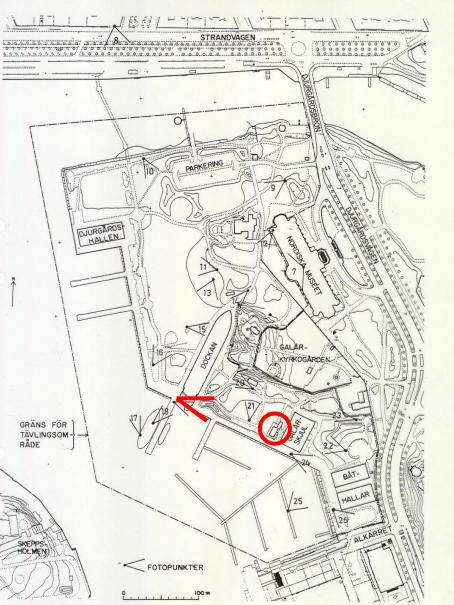
Telex 132 84 MINEDUC S räffande bevarandet av tryckkammaranläggningen avser geringen återkomma i annat sammanhang.

på regeringens vägnar

Lars Santesson

However, this is the second page of the document in which it is said that the government would like to return to the question regarding the escape training tower at a later occation.

KARTA ÖVER TÄVLINGSOMRÅDET.

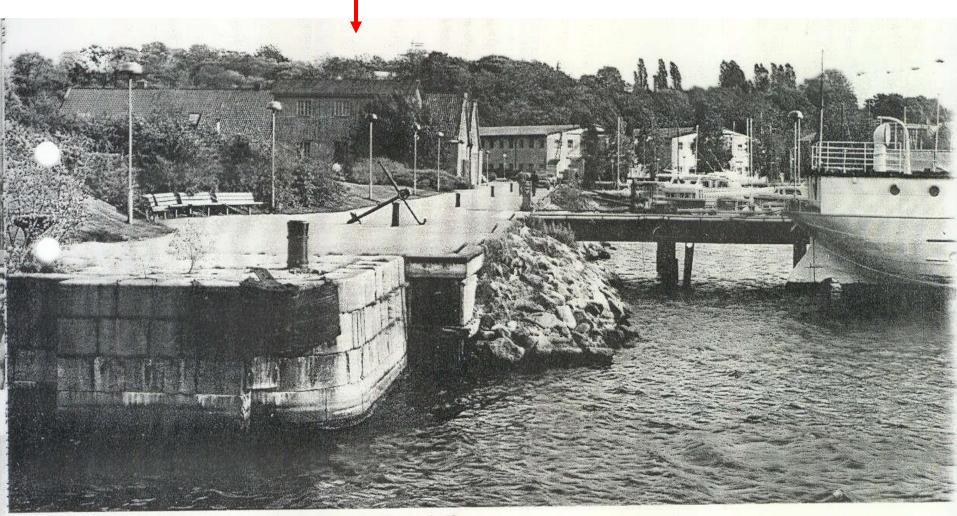
3. TÄVLINGSOMRÅDET

Tävlingsområdet omfattar det sk Galärvarvsområdet med tillhörande vattenområde och är i norr och väster begränsat av Ladugårdslandsviken, i öster av Djurgårdsvägen, Nordiska museet och Galärkyrkogården och i söder av Alkärret och nuvarande Wasavarvet.

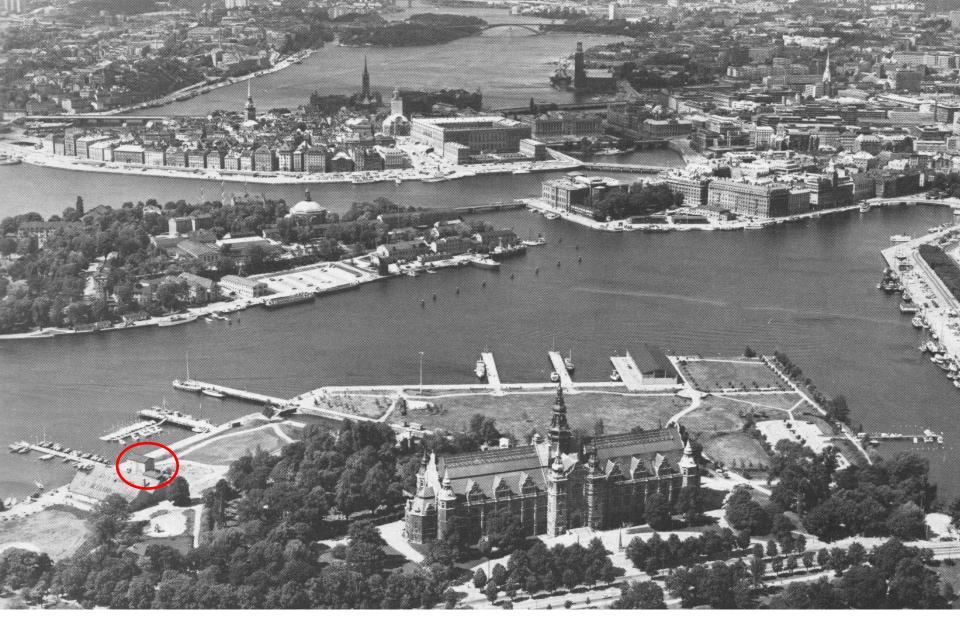
Tävlingsområdet består av mark som ägs av staten och förvaltas av Djurgårdsförvaltningen.

After the descission that the dry dock at Galärvarvet should be used for the Vasa museum an architect competition was announsed 1984, in which it was specified that the escape training tank building (red circle) should be saved. The photo on next frame is taken from the red < at the dry dock.

The old escape training tank building

Galärskjulen, dyktanken och båthallarna från fotopunkt 19.

An areal view of Galärvarvet after the Navy has moved, but before the Vasa museum was built. (The Dyktankhuset in red circle.)

The same area from north.

		FC	DRTIFIKATIONSFÖRVALTNINGEN Centralförvaltningen
	Telegram fort	631 89 ESKILSTUNA förvaltning Telex 10931 MI	Besöksadress Kungsgatan 43_ Tel 016/15 40 00 LOOE S Telefax 016/13 37 02 Postgiro 1 56 22-4
		-	
		Datum	Vår beteckning anges vid korrespondens
Svensk Dykerihistorisk förening c/o Hans Örnhagen 130 61 HÅRSFJÄRDEN		1988-08-23	Dnr 3781/88 P
Ert tjänsteställe, handläggare		Ert datum	Er beteckning
Vårt tjänsteställe, handläggare, direkttelefon		Vårt föregående datum	Vår föregående beteckning

Vårt tjänsteställe, handläggare, direkttelefon P, Avd dir Peter Menzinsky 016-15 44 55

Ang den sk Tankhusbyggnaden vid fd Galärvarvet i Stockholm

Fortifikationsförvaltningen (FortF) får härmed meddela att rubr. byggnad inte ägs av förvaltningen. Inte heller Byggnadsstyrelsen är ägare, men efterforskningar visar att Djurgårdsförvaltningen sannolikt är det.

Vi återsänder föreningens originalskrivelse till Chefen för Statens Sjöhistoriska Museeum.

Fortifikationsförvaltningen Produktionsledningen

tetter la serie Peter Menzinsk

Bilaga

Utkast till skrivelse

Kopia av skr o bil för kännedom till Christer Lignell, Djurgårdsförvaltninge Kungl Slottet, 111 30 STOCKHOLM

211 CL 09-7898640 Slade Atel 08-7892500 1 ole Pued Chiller Liquell Han an lowand a & DF age The inight flater lines unescal is king in ?

When the plan to donate the building to the Maritime museums in 1988 was launched, it was found that the the owner of the building was not the Fortres Administration but the owner of the land The Royal Court Park Administration.

No documents regarding permission to build and/or drawings could be found.

1989-12-2

KOSTNADSUPPSKATTNING Upprustning av "Dyktank" på Galärvarvet

FÖRUTSÄTTNINGAR

Följande ingår ej

Ommålning av utrustnig som dyktank, dykklocka mm. Utbyte av inredning såsom skåp, bänkinredning mm. Tilläggsisolering. Installationer för museeutrustning.

Vidare förutses att el- och vattenservicer är intakta.

Utvändiga arbeten			
Byte vindskivor av plåt s	amt		
ommålning av takplåt		35.000	
Ommålning av träfasader (	500m²) inkl	55.000	
just och målning fönster i			
mellan samt nya tätningsl.		290.000	
Putslagningar av sockel in		10.000	335.000
tan in berufta albæren ber mussel	A CONTRACT OF A CONTRACTACT OF A CONTRACTACT OF A CONTRACTACT OF A CONTRACTACT OF A CONTRACTACTACTACTACTACTACTACTACTACTACTACTACTA		e termiste
Invändiga arbeten			
Lagning av betonggolv samt	t målning av dito.	8.000	
Ny plastmatta inkl undergo	plv.	10.000	
Ny linoleum- eller plastma	atta	15.000	
Lagningar efter omdragning	g av el, rör mm,		
justering av dörrar mfl sı	nickerier.	10.000	
Ommålning av väggar, tak o	och snickerier	100.000	
Ommålning av fönster invär	ndigt samt		
justering av innerbågar, j	just ytterport		
samt byte lås och trycken.		35.000	178.000
	ledouxe of the star of the	1 - 1994 te	AND -
Demontering av kapade elka			
ny belysn <mark>ig o</mark> ch vägguttag.		100.000	
Nytt ventilationsaggregat	med el-värme-		
batteri samt el-paneler.		375.000	
Ventilation i WC och duschutrymme.		60.000	
Utbyte tappkranar , en wc-	stol, byte golv-		
brunnsgaller mm.	anna ber ner genaker Helster Ber ner 1 sin er Helster Helster in som	30.000	565.000
Bodar och transporter	-		20.000
Div oförusett			40.000
	- Summa kronor	1	.138.000
KBS-arvode 7.5%			87.000
	Totalt kronor	1	. 225.000

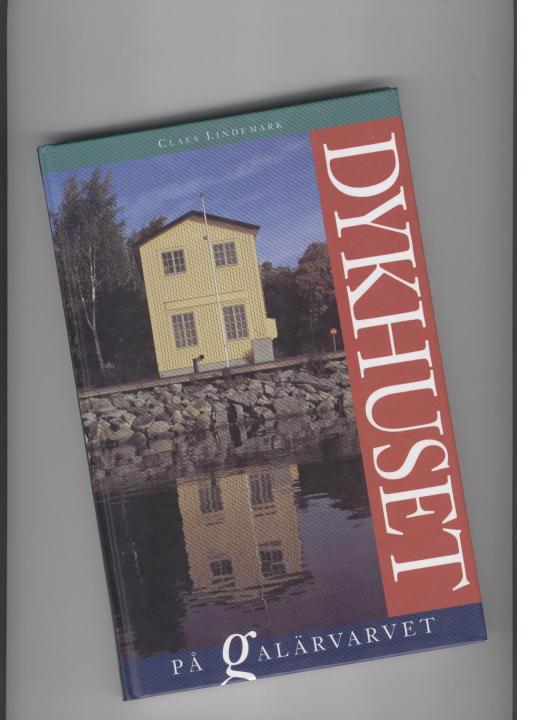
In 1989 an estimate of the costs of a minimal renovation, made in1989, landed on 1.2 milj SEK (130 000 €)

We could not find a sponsor for this and the house was left with minimal care.

Roland Mathsson

Bert Westenberg and Claes Lindmark at the the old escape training tower 1996, before the exterior was painted. Please note the remaining "military fence" around the building.

A pleasant view for the enthusiasts and the believers. Spring 1996.

This book, by Dr Claes Lindemark, published by the Maritime Museum 1996, introduced the concept of a diving museum to the public. The building had been used as a storage for many years. Please note the ROV from 1955 in front of the vertical pressure chamber.

1.12.00

This old STAL compressor was unfortunately taken away before SDHF got control of the building.

20 years of dust and dirt was taken care of after the painting of the exterior

Lots of garbage all over the place

Coffee pause for the cleaning team

Activities late at night

11

Donated equipment is brought to the building.

10

Photos from the opening ceremony 1999.

Since 1999 we run a joint venture with The Maritime Museum of Stockholm

They pay

- Lease/rent for land and the house
- Electric and water bills
- Security

We

- Collect items and maintain the collections
- Show the house to the public and arrange events like the one today

At a rebreather meeting the autumn 2003 a large number of different old and new rebreathers were on display outside the Dyktankhus.

Nordic historical diving event 2003

Visit by HDS UK in 2004. Here in front of Mårten Trievald's country estate.

An old experimental chamber and the rescue bell are the only items outside today, but there are more to come.

VE/

One of the current projects is to renovate the rescue bell. Measurement of oxygen partial pressure was one of the safety measures before entering the bell that had been closed for several years.

We gave away the old steem boiler and arranged for a better exhibition after we received 150 000 SEK from the Humans in **Submarines** conference at the Swedish submarine service centennial in 2004

To get the boiler out of the house we had to take away the roof

We opened up a passage between the boiler room and the Escape tower building

The new public entrance

International historical diving event in Stockholm 2011.

The future. Addition of a similar new building and a connecting glass house.

The architect's suggestion

A possible night view

Now welcome to coffee and cake

